

רשומות

ספר החוקים

18 ביולי 2018

2734

ו' באב התשע"ח

עמוד

762 ..... חוק חינוך מיוחד (תיקון מס' 11), התשע"ח-2018

חוק חינוך מיוחד (תיקון מס' 11), התשע"ח-2018*

החלפת מונחים

1.

בחוק חינוך מיוחד, התשמ"ח-1988¹ (להלן – החוק העיקרי), בכל מקום –

- (1) במקום "בעל צרכים מיוחדים" או "בעלי צרכים מיוחדים" יבוא "עם צרכים מיוחדים" ובמקום "בעל הצרכים המיוחדים" יבוא "עם הצרכים המיוחדים";
- (2) במקום "ילד" יבוא "תלמיד", במקום "הילד" יבוא "התלמיד", במקום "לילד" יבוא "לתלמיד", במקום "ילדים", יבוא "תלמידים", במקום "בילדים" יבוא "בתלמידים" ובמקום "לילדים" יבוא "לתלמידים";
- (3) במקום "לקות" יבוא "מוגבלות", במקום "לקויות" יבוא "מוגבלויות" ובמקום "לקויותיו" יבוא "מוגבלויותיו";
- (4) במקום "השמה" או "ההשמה" יבוא "זכאות ואפיון";
- (5) במקום "ערר" יבוא "השגה", במקום "הערר" יבוא "ההשגה" ובמקום "בערר" יבוא "בהשגה".

בסעיף 1 לחוק העיקרי –

2.

תיקון סעיף 1

- (1) בהגדרה "חינוך מיוחד", במקום "חינוך מיוחד" יבוא "שירותי חינוך מיוחדים" ואחרי "שירותים נלווים" יבוא "או שירותים מיוחדים, לפי העניין";
- (2) במקום ההגדרה "ילד בעל צרכים מיוחדים" יבוא:
"תלמיד עם צרכים מיוחדים" – אדם בגיל 3 עד 21, שיש לו אחת או יותר מהמוגבלויות המפורטות בתוספת הראשונה, המגבילה את תפקודו באחת מרמות התפקוד המפורטות בתוספת השנייה;";
- (3) בהגדרה "מוסד לחינוך מיוחד", במקום "שניתן בו חינוך מיוחד" יבוא "שניתנים בו שירותי חינוך מיוחדים" ובמקום "שניתן בה חינוך מיוחד" יבוא "שניתנים בה שירותי חינוך מיוחדים";
- (4) אחרי ההגדרה "מוסד לחינוך מיוחד" יבוא:
"מוסד חינוך רגיל" – מוסד חינוך מוכר שאינו מוסד לחינוך מיוחד;
"מתיא" – מרכז תמיכה יישובי או אזורי שבו ניתנים, בין השאר, מידע, הנחיה וסיוע לצוות חינוכי וכן שירותי חינוך מיוחדים לתלמידים עם צרכים מיוחדים; לעניין זה, "צוות חינוכי" – עובדי הוראה, מטפלים הנותנים שירותים פארא-רפואיים וסייעים, העוסקים במתן שירותי חינוך מיוחדים; "נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות" – כמשמעותה בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998;
"צוות רב-מקצועי" – כמשמעותו בפרק ד'¹;
- (5) בהגדרה "שירותים נלווים", במקום "וארוחות" יבוא "וליווי, ארוחות", במקום "וכל" יבוא "וכן כל" ובסופה יבוא "בחוק זה –
"שירותי הסעה וליווי" – כמשמעותם לפי חוק הסעה בטיחותית לילדים ולפעוטות עם מוגבלות, התשנ"ד-1994;

* התקבל בכנסת ביום כ"ז בתמוז התשע"ח (10 ביולי 2018) [בישיבה שהחלה ביום כ"ז בתמוז התשע"ח (9 ביולי 2018)]; הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 1199, מיום ד' באדר התשע"ח (19 בפברואר 2018), עמ' 652.

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 114; התשע"ז, עמ' 331.

“עזרים מסייעים” – כמשמעותם לפי חוק שוויון זכויות אנשים עם מוגבלות, התשנ”ח-1998”;

(6) אחרי ההגדרה “שירותים נלווים” יבוא:

“שירותים פארא-רפואיים” – לרבות שירותים הניתנים בידי מי שהוא בעל תעודה במקצועות הבריאות לפי חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס”ח-2008², וטיפול באמנות”;

(7) בהגדרה “ארגון ציבורי”, אחרי “ארגון ארצי” יבוא “או ארגון מקומי”;

(8) אחרי ההגדרה “ארגון ציבורי” יבוא:

“ועדת זכאות ואפיון” – ועדה שמונתה לפי סעיף 5;

“חוזר מנכ”ל” – חוזר המנהל הכללי של משרד החינוך, המפורסם באתר האינטרנט של משרד החינוך”;

3. בכותרת פרק ב' לחוק העיקרי, במקום “חינוך מיוחד” יבוא “שירותי חינוך מיוחדים”. תיקון כותרת פרק ב'

4. במקום סעיפים 2 ו-3 לחוק העיקרי יבוא: החלפת סעיפים 2 ו-3

2. “מטרות שירותי החינוך המיוחדים

(1) לקדם ולפתח את הלמידה, הכישורים והיכולות של התלמיד עם הצרכים המיוחדים ואת תפקודו הגופני, השכלי, הנפשי, חברתי וההתנהגותי ולהקנות לו ידע, מיומנויות, כישורי חיים וכישורים חברתיים;

(2) לעגן את זכותו של התלמיד עם הצרכים המיוחדים להשתתפות שוויונית ופעילה בחברה, בכל תחומי החיים, וכן לתת מענה הולם לצרכיו המיוחדים באופן שיאפשר לו לחיות את חייו בעצמאות מרבית, בפרטיות ובכבוד, תוך מיצוי יכולותיו;

(3) לקדם את שילובם של תלמידים עם צרכים מיוחדים במוסדות חינוך רגילים.

3. (א) תלמיד עם צרכים מיוחדים זכאי לשירותי חינוך מיוחדים חנים באזור מגוריו. שירותי חינוך מיוחדים חנים

(ב) לא נמצא מוסד לחינוך מיוחד באזור מגוריו של תלמיד כאמור בסעיף קטן (א), אחראית רשות החינוך המקומית למתן שירותי חינוך מיוחדים לתלמיד במוסד מתאים קרוב ככל האפשר לאזור מגוריו, אף אם המוסד נמצא בתחום שיפוטה של רשות מקומית אחרת.

(ג) לא נמצא מוסד חינוך רגיל שהוא מוסד חינוך מתאים כמשמעותו בסעיף 7א לחוק לימוד חובה, התש”ט-1949 (בסעיף זה – מוסד חינוך מתאים), באזור מגוריו של תלמיד כאמור בסעיף קטן (א), אחראית רשות החינוך המקומית למתן שירותי חינוך מיוחדים לתלמיד במוסד חינוך מתאים לפי הוראות החוק האמור.

² ס”ח התשס”ח, עמ’ 720.

(ד) השר, בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ועם ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לעניין סעיף זה.

תיקון סעיף 4 5. בסעיף 4, בכל מקום, "חינוך מיוחד" יבוא "שירותי חינוך מיוחדים".

החלפת כותרת פרק ג' החלפת כותרת פרק ג' לחוק העיקרי יבוא: 6. במקום כותרת פרק ג' לחוק העיקרי יבוא:

"פרק ג': זכאות ואפיון".

החלפת סעיף 6 7. במקום סעיף 6 לחוק העיקרי יבוא:

"הרכב ועדת זכאות ואפיון" 6. (א) בוועדת זכאות ואפיון יהיו שישה חברים כמפורט להלן:

(1) עובד משרד החינוך שהוא בעל מומחיות, ניסיון והכשרה בחינוך מיוחד, והוא יהיה יושב הראש;

(2) נציג רשות החינוך המקומית שהוא מנהל מחלקת החינוך בהגדרתו בחוק הרשויות המקומיות (מנהל מחלקת חינוך), התשס"א-2001³, או מי מטעמו שהוא בעל ניסיון או הכשרה בחינוך מיוחד;

(3) שני מפקחים כוללים של משרד החינוך האחד מפקח כולל לחינוך מיוחד והאחר מפקח כולל לחינוך רגיל, או נציגיהם;

(4) פסיכולוג חינוכי לפי חוק הפסיכולוגים, התשל"ז-1977⁴ (בחוק זה – פסיכולוג חינוכי) מטעם הרשות המקומית;

(5) הורה לתלמיד עם צרכים מיוחדים שימנה השר מתוך רשימות שיגישו לו ארגוני הורים לתלמידים עם צרכים מיוחדים במערכת החינוך.

(ב) יושב ראש ועדת זכאות ואפיון יזמן את הוועדה.

תיקון סעיף 7 8. בסעיף 7 לחוק העיקרי –

(1) בכותרת השוליים, בסופה יבוא "ואפיון";

(2) במקום סעיפים קטנים (א), (א1) ו-(ב) יבוא:

"(א) (1) ועדת זכאות ואפיון תקבע את זכאותו לשירותי חינוך מיוחדים של

תלמיד שיש לו אחת או יותר מהמוגבלויות המפורטות בתוספת הראשונה, המגבילה את תפקודו לפי אחת מרמות התפקוד המפורטות בתוספת השנייה, וכן את היקף סל השירותים שיינתן לו לפי רמת תפקודו, כמפורט בחלק א' או בחלק ב' לתוספת השנייה, ולפי צרכיו.

(2) הוועדה תקבע את רמת התפקוד והצרכים של התלמיד בהתאם למצבו בין השאר בתחומים אלה: קוגניטיבי, לימודי, שפתי, רגשי, חברתי, עצמאות תפקודית והתארגנות, ותקשורת.

(3) בחוק זה, "רמת תפקוד" – רמת תפקוד כמפורט בתוספת השנייה, לפי אמות המידה שנקבעו בחוזר מנכ"ל.

³ ס"ח התשס"א, עמ' 203.

⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 158.

(ב) (1) ועדת זכאות ואפיון שקבעה את זכאותו של תלמיד עם צרכים מיוחדים לשירותי חינוך מיוחדים, תמסור להורי התלמיד מידע בכתב בדבר פירוט השירותים שהתלמיד זכאי לקבל בכל מסגרת חינוכית שבה ילמד מבין אלה (בסעיף זה – מסגרת חינוכית):

(א) כיתה רגילה במוסד חינוך רגיל בהתאם להוראות פרק ד'1;

(ב) כיתה במוסד חינוך רגיל שבה ניתנים שירותי חינוך מיוחדים;

(ג) מוסד חינוך מוכר שניתנים בו שירותי חינוך מיוחדים.

(2) הורי התלמיד יבחרו את המסגרת החינוכית שבה ילמד ילדם מבין האפשרויות המנויות בפסקה (1)(א) עד (ג), ויודיעו על בחירתם לוועדת הזכאות והאפיון בתוך 14 ימים מיום שנודע להם על קביעת הוועדה כאמור בסעיף קטן (א).

(3) לא הודיעו הורי התלמיד על בחירתם בתוך התקופה האמורה בפסקה (2), רשאית ועדת הזכאות והאפיון להחליט על המסגרת החינוכית המתאימה לתלמיד; בבואה להחליט כאמור, תעניק ועדת הזכאות והאפיון זכות קדימה לשילוב הילד במוסד חינוך רגיל בהתאם להוראות פרק ד'1.

(4) (א) סברה ועדת הזכאות והאפיון, בהסתמך על חוות דעת של גורמים טיפוליים, ולעניין תלמיד הלומד במוסד חינוך או במעון יום שיקומי – גם על מידע בכתב ממוסד החינוך או ממעון היום השיקומי, כי יש חשש ממשי שהשמתו של התלמיד במסגרת חינוכית בהתאם לבחירת הוריו לפי פסקה (2) תביא לפגיעה ממשית בשלמו או בשלומם של אחרים, רשאית היא להחליט על השמתו במסגרת חינוכית אחרת המתאימה לו.

(ב) החלטת הוועדה כאמור בפסקת משנה (א) תינתן לאחר שנתנה להורי התלמיד הזדמנות להשמיע את עמדתם בתוך 14 ימים מיום קבלת הודעת ההורים על בחירתם לפי פסקה (2), היא טעונה אישור של מנהל האגף לחינוך מיוחד במשרד החינוך או סגנו, ויחולו עליה הוראות סעיף 13.

(ג) השר ימסור לוועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת, מדי שנה, לא יאוחר מא' בחשוון, דיווח על ההחלטות שהתקבלו לפי פסקה זו בשנת הלימודים שקדמה למועד הדיווח.

(ד) בסעיף זה, "מעון יום שיקומי" – כהגדרתו בחוק מעונות יום שיקומיים, התש"ס-2000.⁵

(5) הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על תלמיד שוועדת זכאות ואפיון או הצוות הרב-מקצועי קבעו שהוא זכאי למענה פרטני או קבוצתי כמשמעותו בתוספת השנייה; נקבע כאמור, ילמד התלמיד בכיתה רגילה במוסד חינוך רגיל בהתאם להוראות פרק ד'1.

(ב1) סל השירותים שיינתן לתלמיד עם צרכים מיוחדים שוועדת זכאות ואפיון קבעה את זכאותו לשירותי חינוך מיוחדים ייקבע לפי רמת תפקודו של התלמיד ולפי צרכיו, וכן בכפוף למאפיינים המובנים של המסגרת החינוכית שבה הוא לומד; בסעיף זה, "מאפיינים מובנים" – יום לימודים ארוך, משך שנת הלימודים, מספר תלמידים בכיתה, ארוחות ומיתקנים ייחודיים של מוסד לחינוך מיוחד.

⁵ ס"ח התש"ס, עמ' 169.

- (1) בכותרת השוליים, במקום "ועדה" יבוא "ועדת זכאות ואפיון";
 (2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

(ב) (1) לפני דיון בוועדת זכאות ואפיון בעניינו של תלמיד עם צרכים מיוחדים הלומד במוסד חינוך ימסור מוסד החינוך לוועדה מידע על התלמיד ואת חוות דעתו לגביו, והכול בהתאם להוראות שיקבע השר לעניין זה בדרך האמורה בסעיף קטן (1); המידע וחוות הדעת יהיו לפני הוועדה בעת הדיון.

(2) לדיון בעניינו של תלמיד כאמור בפסקה (1) יוזמן איש צוות ממוסד החינוך שבו לומד התלמיד שהוא איש הצוות הרב־מקצועי במוסד כמשמעותו בפרק ד'.

(3) הוועדה תזמין את הורי התלמיד ואת התלמיד ותאפשר להם או למי מטעמם להשמיע את טיעוניהם, ולהגיש מסמכים וחוות דעת מטעמם, וכן תמסור להם, לא יאוחר מ־14 ימים לפני הדיון בוועדה, כל מסמך הנמצא בידיה ועשוי לשמש אותה לשם דיוניה או קבלת החלטתה.

(4) הוועדה רשאית להזמין אנשי מקצוע מתחומים שונים, לפי הצורך, להשתתף בדיוני הוועדה, ובהם רופא מומחה או עובד סוציאלי כהגדרתו בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996⁶; ביקשו זאת הורי התלמיד שעניינו נדון בוועדה, תזמין הוועדה רופא מומחה או עובד סוציאלי כאמור;

- (3) בסעיף קטן (ג), האמור בו יסומן כפסקה "(1)", ואחריה יבוא:

(2) על אף האמור בפסקה (1), הפרוטוקול יימסר להורי התלמיד, ככל האפשר עם תום הדיון בוועדה ולא יאוחר מ־14 ימים מתום הדיון או מהמועד שבו נמסרה להורים החלטת הוועדה, לפי המוקדם;

- (4) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (ב) (3) ו־ (ג) (2), הוועדה רשאית להחליט, בהחלטה מנומקת שתירשם בפרוטוקול, כי מסמך שהובא לפניו או פרוטוקול הדיון, כולו או חלקו, לא יימסר להורי התלמיד, אם שוכנעה כי המידע הנכלל בו עלול לסכן את התלמיד או אדם אחר, ובלבד שיינתן להורי התלמיד חלק הפרוטוקול של הדיון שבו השתתפו";

(5) בסעיף קטן (ד), במקום "בכתב להורי הילד בעל" יבוא "בהחלטה מנומקת בכתב להורי התלמיד עם" ובמקום "שמטעמים מיוחדים אין להביא את נימוקיה לידיעתם, ואולם" יבוא "כי החלטתה ונימוקיה, כולם או חלקם, לא יימסרו להורי התלמיד, אם שוכנעה כי המידע הנכלל בהם עלול לסכן את התלמיד או אדם אחר; ואולם עורך דין";

- (6) אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ו) השר, בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ועם ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת, יקבע הוראות בדבר הקמת ועדות זכאות אפיון וסדרי עבודתן."

⁶ ס"ח התשנ"ו, עמ' 152.

10. בסעיף 10 לחוק העיקרי –

תיקון סעיף 10

- (1) בסעיף קטן (א), במקום "מוסד לחינוך מיוחד" יבוא "מוסד חינוך";
- (2) בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה החל במילים "ארגון ציבורי" יבוא "הורה או ארגון ציבורי, ובלבד שחלפה שנה ממועד ההחלטה בעניינו של תלמיד; ואולם כל אחד מהמנויים בסעיף קטן זה רשאי להביא את עניינו של תלמיד לדיון חוזר בוועדת זכאות ואפיון פעם אחת בטרם חלפה שנה כאמור, או – באישורו של מנהל המחוז במשרד החינוך – פעמים נוספות.";
- (3) סעיף קטן (ג) – בטל;
- (4) במקום סעיף קטן (ד) יבוא:
"ד) על אף האמור בסעיף 9(ב), בדיון חוזר רשאית ועדת זכאות ואפיון להחליט על סמך מסמכים בלבד, ואולם בדיון כאמור לא תהיה נתונה לוועדה הסמכות לפי סעיף 7(ב)(4)."

11. במקום סעיף 11 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיף 11

11. (א) המניין החוקי לדיוני ועדת זכאות ואפיון ולהחלטותיה דיוני ועדת זכאות ואפיון והחלטותיה הוא ארבעה חברים, ובהם: יושב ראש הוועדה, נציג רשות החינוך המקומית, הפסיכולוג החינוכי והמפקח הכולל לחינוך מיוחד או נציגו.
- (ב) החלטות ועדת זכאות ואפיון יתקבלו ברוב קולות של חבריה המשתתפים בדיון; היו הקולות שקולים, יהיה ליושב ראש הוועדה קול נוסף."

12. בסעיף 12 לחוק העיקרי –

תיקון סעיף 12

- (1) בסעיף קטן (א), במקום "שבעה" יבוא "שישה";
- (2) בסעיף קטן (ב) –
- (א) בפסקה (3), בסופה יבוא "ומפקח לחינוך רגיל";
- (ב) פסקאות (4) ו-(5) – יימחקו;
- (3) בסעיף קטן (ג), בסופו יבוא "הוראות סעיף 9(ג), (ג) ו-(ד) יחולו על דיוני ועדת ההשגה, בשינויים המחוייבים";
- (4) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
"ד) השר, בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ועם ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת, יקבע הוראות בדבר הקמת ועדות השגה וסדרי עבודתן."

13. בסעיף 13 לחוק העיקרי –

תיקון סעיף 13

- (1) בסעיף קטן (ג), במקום "שהוגש" יבוא "שהוגשה";
- (2) בסעיף קטן (ד), בסופו יבוא "היו הקולות שקולים, יהיה ליושב ראש הוועדה קול נוסף";
- (3) סעיף קטן (ה) – בטל.

(1) בסעיף קטן (א), במקום "ממועד שקבע השר בתקנות" יבוא "מחודשים מתחילת שנת הלימודים או ממועד קביעת הזכאות והאפיון של תלמיד עם צרכים מיוחדים, לפי המאוחר" ובסופו יבוא "נקבעה לתלמיד במוסד החינוך תכנית לימודים אישית בשנת לימודים קודמת, ימשיך הצוות המטפל במוסד ביישומה גם בשנת הלימודים שלאחריה, עד לקביעת תכנית חדשה לפי סעיף זה";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה החל במילה "הוריי" יבוא "התלמיד עם הצרכים המיוחדים והוריו, ורשאים הם להשמיע את דבריהם בעצמם או על ידי מי מטעמם; העתק תכנית הלימודים האישית יועבר להורי התלמיד";

(3) בסעיף קטן (ג), במקום הקטע החל במילים "רמת תפקודו" ועד המילה "לימודיים" יבוא "רמת תפקודו וצרכיו, לרבות בעניין התאמות בתכנון הלמידה והתאמות בדרכי הערכה ומדידה, של התלמיד עם הצרכים המיוחדים בעת הכנתה, מטרות ויעדים";

(1) במקום ההגדרה "תלמיד משולב" יבוא:

"תלמיד משולב" – תלמיד עם צרכים מיוחדים הזכאי לחינוך חנים לפי סעיף 6(א) לחוק לימוד חובה, התש"ט-1949, שמתקיים לגביו אחד מאלה:

(1) ועדת זכאות ואפיון החליטה על זכאותו לשירותי חינוך מיוחדים, והוריו בחרו כי ילמד במסגרת מוסד חינוך רגיל בכיתה רגילה לפי סעיף 7(ב)(2) או שוועדת זכאות ואפיון החליטה על כך לפי סעיף 7(ב)(3) או (4);

(2) הצוות הרב־מקצועי במוסד קבע את זכאותו לפי סעיף 20ד;";

(2) בהגדרה "שירותים מיוחדים", לפני "עוזרים מסייעים" יבוא "שירותי הסעה וליווי";

"צוות רב־מקצועי 20ה. (א) במוסד חינוך רגיל יפעל צוות רב־מקצועי שתפקידו יהיו:

(1) (א) לקבוע את זכאותו לשירותי חינוך מיוחדים של תלמיד במוסד החינוך, שיש לו אחת או יותר מהמוגבלויות המפורטות בתוספת הראשונה, המגבילה את תפקודו לפי אחת מרמות התפקוד המפורטות בתוספת השנייה, המזכות במענה פרטני או קבוצתי כמשמעותו באותה תוספת, וכן את היקף סל השירותים שיינתן לו לפי רמת התפקוד שלו, כמפורט בחלק א' לתוספת השנייה, ולפי צרכיו.

(ב) הצוות הרב־מקצועי יקבע את רמת התפקוד והצרכים של התלמיד בהתאם למצבו בין השאר בתחומים אלה: קוגניטיבי, לימודי, שפתי, רגשי, חברתי, עצמאות תפקודית והתארגנות, ותקשורת;

(2) לקבוע את הרכב סל השירותים של תלמיד משולב בהתאם לצרכיו של התלמיד;

(3) לקבוע את התכנית החינוכית היחידנית של תלמיד משולב לפי סעיף 20.

(ב) (1) וזה הרכבו של הצוות הרב־מקצועי:

(א) מנהל מוסד החינוך הרגיל, ובמוסד חינוך שהוא גן ילדים – נציג המתי"א, והוא יהיה היושב ראש;

(ב) מחנך הכיתה או מנהל הגן של התלמיד;

(ג) פסיכולוג חינוכי או יועץ חינוכי;

(ד) עובד הוראה מתחום החינוך המיוחד או נציג המתי"א המומחה למוגבלות של התלמיד המשולב;

(ה) לעניין קביעת הרכב סל השירותים לפי סעיף קטן (א)(2) וקביעת התכנית החינוכית היחידנית לפי סעיף קטן (א)(3) – גם הורי התלמיד, שלהם יהיה קול אחד.

(2) זימון התלמיד לדיוני הצוות הרב־מקצועי, ובכלל זה אופן הזימון, ייקבע בשיתוף עם הורי התלמיד.

(ג) היו למוסד החינוך הרגיל פסיכולוג חינוכי ויועץ חינוכי, יהיה הפסיכולוג החינוכי החבר בצוות הרב־מקצועי; לא היה למוסד פסיכולוג חינוכי או יועץ חינוכי, יהיה חבר הצוות הרב־מקצועי פסיכולוג חינוכי או יועץ חינוכי שימונה לפי ההוראות שקבע השר לפי סעיף קטן (ח).

(ד) החלטות הצוות הרב־מקצועי יתקבלו ברוב קולות; היו הקולות שקולים, יהיה ליושב ראש קול נוסף.

(ה) הצוות הרב־מקצועי יקבע את סדרי עבודתו ככל שלא נקבעו בתקנות.

(ו) הצוות הרב־מקצועי ידון בעניינו של תלמיד במוסד החינוך הרגיל על פי בקשה של הורה, עובד חינוך במוסד החינוך הרגיל, רשות חינוך מקומית, ועדת זכאות ואפיון או מי שהשר או שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים הסמיך לעניין זה.

(ז) הצוות הרב־מקצועי ייתן הזדמנות טרם החלטתו להורי התלמיד להשמיע את דבריהם בעצמם או על ידי מי מטעמם.

(ח) השר בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ועם ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת, יקבע הוראות בדבר הקמת צוותים רב־מקצועיים וסדרי עבודתם.

(א) על החלטת הצוות הרב־מקצועי רשאי תלמיד או הורה להגיש השגה לוועדת זכאות ואפיון, בתוך 21 ימים מיום שקיבל את החלטת הצוות בכתב; ועדת זכאות ואפיון רשאית לקבל את ההשגה, להחזיר את העניין לצוות הרב־מקצועי לדיון נוסף, עם הוראות או בלעדיהן או לדחות את ההשגה.

השגה לוועדת זכאות ואפיון

(ב) ועדת זכאות ואפיון תיתן את החלטתה בתוך 21 ימים מיום שהוגשה ההשגה, זולת אם האריכה את המועד מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ג) על הדיון בוועדת זכאות ואפיון יחולו הוראות סעיפים 9 ו-11.

17. בסעיף 120 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 120

(1) בסעיף קטן (א) –

(א) בפסקה (1), במקום "ממועד שקבע השר בתקנות" יבוא "מחודשיים מתחילת שנת הלימודים או ממועד קביעת הזכאות והאפיון של התלמיד, לפי המאוחר" ובסופה יבוא "נקבעה לתלמיד במוסד החינוך תכנית חינוכית יחידנית בשנת לימודים קודמת, ימשיך המוסד בישומה גם בשנת הלימודים שלאחריה, עד לקביעת תכנית חדשה לפי סעיף זה";

(ב) בפסקה (2), במקום "ועדת השילוב" יבוא "ועדת זכאות ואפיון או הצוות הרב-מקצועי";

(2) בסעיף קטן (ב)(1), במקום הרישה עד המילה "לפני" יבוא "הצוות הרב-מקצועי יקבע את התכנית החינוכית היחידנית; לצורך";

(3) בסעיף קטן (ג), אחרי "רמת תפקודו" יבוא "וצרכיו, לרבות בעניין התאמות בתכנון הלמידה והתאמות בדרכי הערכה ומדידה" והמילה "לימודיים" – תימחק.

18. בסעיף 23 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 23

(1) בכותרת השוליים, יבוא "ושינוי התוספות";

(2) האמור בו יסומן "א" ואחריו יבוא:

(ב) השה, בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות אנשים עם מוגבלות ועם ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת הראשונה ואת התוספת השנייה.

19. אחרי סעיף 24 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת תוספת ראשונה ותוספת שנייה

תוספת ראשונה

(ההגדרה "תלמיד עם צרכים מיוחדים", וסעיפים 7(א) ו-20(א))

סוגי מוגבלות

טור א' סוג המוגבלות	טור ב' הגורם המקצועי שאבחנתו או חוות דעתו קבילה
משכל גבולי	פסיכולוג חינוכי, פסיכולוג התפתחותי או פסיכולוג קליני
מוגבלות-שכלית התפתחותית	ועדת האבחון לפי חוק הסעד (טיפול באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית), התשכ"ט-1969 ⁷ , ובמידת הצורך – גורם מקצועי נוסף שאבחנתו קבילה בהלימה למוגבלות או למוגבלויות נוספות
חשד למוגבלות שכלית-התפתחותית	פסיכולוג חינוכי, פסיכולוג התפתחותי או פסיכולוג קליני
הפרעות התנהגותיות ורגשיות	פסיכולוג חינוכי, פסיכולוג התפתחותי, פסיכולוג קליני או רופא מומחה בפסיכיאטריה של ילדים ונוער

⁷ ס"ח התשכ"ט, עמ' 132.

טור א' סוג המוגבלות	טור ב' הגורם המקצועי שאבחנתו או חוות דעתו קבילה
מוגבלות על רצף האוטיזם / ASD	רופא מומחה בפסיכיאטריה של ילדים ונוער, רופא ילדים בעל ניסיון של שלוש שנים לפחות במכון להתפתחות הילד או רופא מומחה בנוירולוגיה של הילד ובהתפתחות הילד; נוסף על כך, באבחון הראשון – אבחון של פסיכולוג קליני מומחה בתחום הקליני של הילד, פסיכולוג התפתחותי, או פסיכולוג שיקומי או חינוכי בעל הכשרה מוכחת בתחום האוטיזם
הפרעות נפשיות	רופא מומחה בפסיכיאטריה של ילדים ונוער
לקות למידה רבי-עיונית	פסיכולוג חינוכי, פסיכולוג מומחה שהוכשר בנושא לקויות למידה, או פסיכולוג מומחה ומאבחן דידקטי בין במסמך אחד ובין במסמכים נפרדים
AD(HD)	פסיכולוג מומחה, רופא מומחה בנוירולוגיה של הילד ובהתפתחות הילד, רופא מומחה בפסיכיאטריה של ילדים ונוער או רופא ילדים בעל ניסיון של שלוש שנים לפחות במכון מוכר להתפתחות הילד
מוגבלות פיזית	רופא ילדים בעל ניסיון של שלוש שנים לפחות במכון מוכר להתפתחות הילד או רופא מומחה בנוירולוגיה של הילד ובהתפתחות הילד
מוגבלות שמיעה	קלינאי תקשורת שהוסמך לאודיולוגיה; "לעניין זה, "אודיולוגיה" – עריכת בדיקות שמיעה והתאמת מכשירי שמיעה
מוגבלות ראייה	מכון לראייה ירודה או רופא עיניים
עיכוב התפתחותי בתחום התפקודי	רופא מומחה בנוירולוגיה של הילד ובהתפתחות הילד, או פסיכולוג חינוכי או התפתחותי – יחד עם קלינאי תקשורת או מרפא בעיסוק
עיכוב התפתחותי בתחום השפתי	קלינאי תקשורת במכון להתפתחות הילד
מחלות ותסמונות נדירות	רופא ילדים בעל ניסיון עבודה של שלוש שנים לפחות במכון מוכר להתפתחות הילד או רופא מומחה בנוירולוגיה של הילד ובהתפתחות הילד

תוספת שנייה

(ההגדרה "תלמיד עם צרכים מיוחדים", וסעיפים 7(א) ו-20ד(א))

חלק א': כיתה רגילה במוסד חינוך רגיל

1. תלמיד משולב כהגדרתו בסעיף 20א זכאי לשירותי חינוך מיוחדים כמפורט בטבלה שלהלן, לפי העניין, והכול נוסף על התקציב הבסיסי של מוסד החינוך בעבור כלל התלמידים במוסד.

2. תלמיד משולב כהגדרתו בסעיף 20א, שאינו תלמיד הזכאי למענה פרטני או קבוצתי בהתאם להוראות חוזר מנכ"ל, כמפורט בטבלה שלהלן, יהיה זכאי לסל אישי, וכן לשירותים המנויים בטורים ב' עד ה', לצד סוג המוגבלות, לפי העניין; הסל האישי יכלול בין השאר תקציב אישי גמיש הכולל שעות הוראה, טיפול וסיוע, וכן הנחיית הצוות במוסד החינוך; ניתן לבצע חלוקה שונה מזו שנקבעה לשעות שהוקצו להוראה, לטיפול ולסיוע בהתאם לצרכים האישיים של התלמיד, על פי המלצת הצוות הרבי מקצועי ובשיתוף הורי התלמיד; היקף השעות השבועיות במסגרת הסל האישי, בחלוקה לשכבות גיל יהיה כמפורט להלן:

- (א) גן ילדים, בית ספר יסודי, חטיבת ביניים – 2.7 (הוראה, טיפול והנחיית הצוות);
 (ב) חטיבה עליונה (פרט ללקויות למידה רבי-בעייתיות, הפרעות התנהגותיות ורגשיות ומשכל גבולי) – 4.55 (הוראה, טיפול והנחיית הצוות);
 (ג) חטיבה עליונה (ללקויות למידה רבי-בעייתיות, הפרעות התנהגותיות ורגשיות ומשכל גבולי) – 2.4 עד 2.9.

טור א' סוג המוגבלות	טור ב' רמת תפקוד 1 גבוהה	טור ג' רמת תפקוד 2 בינונית גבוהה	טור ד' רמת תפקוד 3 בינונית נמוכה	טור ה' רמת תפקוד 4 נמוכה
משכל גבולי	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיית הצוות	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיית חוזר מנכ"ל	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיית חוזר מנכ"ל	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיית חוזר מנכ"ל
מוגבלות שכלית-התפתחותית	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	24 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות
חשד למוגבלות שכלית-התפתחותית	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	24 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות
הפרעות התנהגותיות ורגשיות	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיית הצוות	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיית הצוות	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיית חוזר מנכ"ל	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיית חוזר מנכ"ל
מוגבלות על רצף האוטיזם/ASD	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיית חוזר מנכ"ל	8 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	24 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות
הפרעות נפשיות	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיית הצוות	8 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	24 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות
לקות למידה רבי-בעייתית AD(H)D	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיית הצוות	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיית הצוות	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיית חוזר מנכ"ל	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיית חוזר מנכ"ל

טור א' סוג המוגבלות	טור ב' רמת תפקוד 1 גבוהה	טור ג' רמת תפקוד 2 בינונית גבוהה	טור ד' רמת תפקוד 3 בינונית נמוכה	טור ה' רמת תפקוד 4 נמוכה
מוגבלות פיזית	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל	8 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	24 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות
מוגבלות שמיעה	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל	8 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	24 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות
מוגבלות ראייה	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל	8 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	24 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות
עיכוב התפתחותי בתחום התפקודי	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיית הצוות	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיית הצוות	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל
עיכוב התפתחותי בתחום השפתי	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיית הצוות	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיית הצוות	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל
מחלות ותסמונות נדירות	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל	היקף הסיוע 8 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	24 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות

חלק ב': כיתה במוסד חינוך רגיל שבה ניתנים שירותי חינוך מיוחדים או מוסד חינוך מוכר שניתנים בו שירותי חינוך מיוחדים

סל השירותים (בהתאם לחוזר מנכ"ל)

סוג המוגבלות	אורך יום לימודים והזנה	פעילות ותכניות בחופשה	שירותים פארא-רפואיים	סיוע כיתתי
משכל גבולי	100% שעות ההוראה הנדרשות כדי לקיים תקן כיתה לפי מספר תלמידים בהתאם לחוזר מנכ"ל, בלא הארכת יום לימודים	בגני ילדים וכן בבתי ספר שהם מוסדות חינוך מוכרים שניתנים בהם שירותי חינוך מיוחדים (להלן – בתי ספר לחינוך מיוחד)	100% ממספר השעות המוערכה לשירותים פארא-רפואיים	יש זכאות

סל השירותים (בהתאם לחזור מנכ"ל)

סוג המוגבלות	אורך יום לימודים והזנה	פעילות ותכניות בחופשה	שירותים פארא-רפואיים	סיוע כיתתי
מוגבלות שכלית התפתחותית	100% שעות ההוראה הנדרשות כדי לקיים תקן כיתה לפי מספר תלמידים בהתאם לחזור מנכ"ל, וכן הארכת יום לימודים	יש הארכה	100% ממספר השעות המזערי המוקצה לשירותים פארא-רפואיים	יש זכאות
חשך למוגבלות שכלית התפתחותית	100% שעות ההוראה הנדרשות כדי לקיים תקן כיתה לפי מספר תלמידים בהתאם לחזור מנכ"ל, וכן הארכת יום לימודים	יש הארכה	100% ממספר השעות המזערי המוקצה לשירותים פארא-רפואיים	יש זכאות
מוגבלות פיזית	100% שעות ההוראה הנדרשות כדי לקיים תקן כיתה לפי מספר תלמידים בהתאם לחזור מנכ"ל, וכן הארכת יום לימודים	יש הארכה	100% ממספר השעות המזערי המוקצה לשירותים פארא-רפואיים	יש זכאות
הפרעות התנהגותיות ורגשיות	100% שעות ההוראה הנדרשות כדי לקיים תקן כיתה לפי מספר תלמידים בהתאם לחזור מנכ"ל, בלא הארכת יום לימודים	יש הארכה בגני ילדים ובבתי ספר לחינוך מיוחד	100% ממספר השעות המזערי המוקצה לשירותים פארא-רפואיים	יש זכאות

סל השירותים (בהתאם לחזור מנכ"ל)

סוג המוגבלות	אורך יום לימודים והזנה	פעילות ותכניות בחופשה	שירותים פארא-רפואיים	סיוע כיתתי
מוגבלות על רצף האוטיזם/ ASD	100% שעות ההוראה הנדרשות כדי לקיים תקן כיתה לפי מספר תלמידים בהתאם לחזור מנכ"ל, וכן הארכת יום לימודים	יש הארכה	100% ממספר השעות המזערי המוקצה לשירותים פארא-רפואיים	יש זכאות
הפרעות נפשיות	100% שעות ההוראה הנדרשות כדי לקיים תקן כיתה לפי מספר תלמידים בהתאם לחזור מנכ"ל, וכן הארכת יום לימודים	יש הארכה	100% ממספר השעות המזערי המוקצה לשירותים פארא-רפואיים	יש זכאות
לקות למידה רבי-בעייתית AD(H)D	100% שעות ההוראה הנדרשות כדי לקיים תקן כיתה לפי מספר תלמידים בהתאם לחזור מנכ"ל, בלא הארכת יום לימודים	יש הארכה בגני ילדים ובבתי ספר לחינוך מיוחד	100% ממספר השעות המזערי המוקצה לשירותים פארא-רפואיים	יש זכאות במוסד חינוך רגיל שהוא בית ספר יסודי רגילים, ובמוסד לחינוך מיוחד – עד כיתה י'
מוגבלות שמיעה	100% שעות ההוראה הנדרשות כדי לקיים תקן כיתה לפי מספר תלמידים בהתאם לחזור מנכ"ל, בלא הארכת יום לימודים	יש הארכה	100% ממספר השעות המזערי המוקצה לשירותים פארא-רפואיים	יש זכאות
מוגבלות ראייה	100% שעות ההוראה הנדרשות כדי לקיים תקן כיתה לפי מספר תלמידים ובהתאם לחזור מנכ"ל, בלא הארכת יום לימודים	יש הארכה	100% ממספר השעות המזערי המוקצה לשירותים פארא-רפואיים	יש זכאות

סל השירותים (בהתאם לחזור מנכ"ל)

סוג המוגבלות	אורך יום לימודים והזנה	פעילות ותכניות בחופשה	שירותים פארא-רפואיים	סיוע כיתתי
עיכוב התפתחותי בתחום התפקודי	100% שעות ההוראה הנדרשות כדי לקיים תקן כיתה לפי מספר תלמידים בהתאם לחזור מנכ"ל, בלא הארכת יום לימודים	יש הארכה בגני ילדים ובבתי ספר לחינוך מיוחד	100% ממספר השעות המזערי המוקצה לשירותים פארא-רפואיים	יש זכאות
עיכוב התפתחותי בתחום השפתי	100% שעות ההוראה הנדרשות כדי לקיים תקן כיתה לפי מספר תלמידים בהתאם לחזור מנכ"ל, בלא הארכת יום לימודים	יש הארכה בגני ילדים ובבתי ספר לחינוך מיוחד	100% ממספר השעות המזערי המוקצה לשירותים פארא-רפואיים	יש זכאות
מחלות ותסמונות נדירות	בהתאם לסוג הכיתה שבה לומד התלמיד שהיא כיתה המיועדת לאחד מסוגי האחרים	בהתאם לסוג הכיתה שבה לומד התלמיד שהיא כיתה המיועדת לאחד מסוגי האחרים	בהתאם לסוג הכיתה שבה לומד התלמיד שהיא כיתה המיועדת לאחד מסוגי האחרים	בהתאם לסוג הכיתה שבה לומד התלמיד שהיא כיתה המיועדת לאחד מסוגי האחרים

20. תחילה והחלה בהדרגה תחילתו של חוק זה ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019), והוא יחול בהדרגה על תלמידים החל בשנת הלימודים התש"ף, ובלבד שהחלתו תושלם לא יאוחר מתחילת שנת הלימודים התשפ"א; ההחלה בהדרגה תיעשה על פי צו שיקבע שר החינוך, ויכול שתהיה לפי אזורים.

נפתלי בנט
שר החינוך

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

יולי יואל אדלשטיין
יושב ראש הכנסת

ראובן ריבלין
נשיא המדינה